

INTERPOL

Stolen Works of Art

Informacje o utraconych i poszukiwanych dobrach kultury znajdują się w wielu bazach danych. Większość krajów ma swoje własne zbiory danych, które w mniejszym lub większym stopniu udostępni-
 one są szerokiemu gronu zainteresowanych (przede wszystkim uczestnikom rynku sztuki). W 1999 r. Sekretariat Generalny Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – INTERPOL, wspólnie z przedsiębiorstwem Jouve, podjął decyzję o udostępnieniu swoich danych dotyczących poszukiwanych dzieł sztuki. Była to realizacja zaleceń przyjętej w 1995 r. konwencji UNIDROIT. Baza danych Interpolu zawiera informacje o utraconych obiektach przekazywane przez kraje członkowskie, które wyraziły zgodę na ich rozpowszechnienie. Z informacji tych powinni korzystać przede wszystkim ak-

tywni uczestnicy rynku sztuki, jak: domy aukcyjne, antykwaryaty, muzea, instytucje kultury, prywatni kolekcjonerzy. Roczna subskrypcja bazy danych kosztuje 480 euro (aktualizacja danych następuje co dwa miesiące). Dla osoby fizycznej jest to wysoka kwota, ale dla instytucji nie powinna stanowić specjalnego problemu. Na koniec roku 2007 w bazie danych znajdowało się 31 131 informacji o skradzionych dobrach kultury oraz o 374 odzyskanych. Analiza danych z poszczególnych krajów dostarcza pewnej wiedzy dotyczącej zarówno samej przestępczości, jak i wykorzystywania tworzonych przez Interpol narzędzi przez krajowe policje (p. wykresy).

Z przedstawionych danych wynika, że średnia liczba zgłoszeń z państw starej Unii wynosi około 1000 (wyjątek stanowią Włochy i Francja). W krajach Europy Środkowej i Wschodniej ta średnia

oscyluje już w granicach 400. Polska ze swoimi 387 zgłoszeniami bliska jest średniej. Jeśli jednak przeanalizujemy polskie zgłoszenia w odniesieniu do skali przestępczości przeciwko zabytkom (średnia grubo powyżej 1000 przypadków rocznie) to okaże się, że zgłoszeń jest stosunkowo niewiele. Jeszcze większym niepokojem napawa analiza liczby zgłoszeń przekazywanych w poszczególnych latach. Z ogólnej liczby 387 zgłoszeń do bazy – 375 przypada na lata 1991 – 2000, a jedynie 12 na lata 2001 – 2007! Przez siedem lat do międzynarodowych poszukiwań zgłoszono 12 zabytków (w roku 2003, 2005 i 2006 nie przekazano żadnego zgłoszenia). To zdecydowanie za mało jak na kraj znajdujący się na drugim miejscu (według danych na rok 2006) pod względem liczby przestępstw przeciwko zabytkom. W połowie 2007 r. w strukturach Komendy Głównej Policji został powołany Krajowy Zespół do Walki z Przestępczością Przeciwko Dziedzictwu Narodowemu. Trzeba mieć nadzieję, że działania tej specjalistycznej komórki wprowadzą nową jakość zarówno do krajowej, jak i międzynarodowej współpracy, w celu lepszego wykorzystania narzędzi stworzonych specjalnie do poszukiwań utraconego dziedzictwa kulturowego. Po wejściu Polski do grupy państw układu z Schengen musimy się liczyć ze wzrostem nielegalnego wywozu skradzionych zabytków i podejmowaniem prób ich sprzedaży na zagranicznych rynkach. Z tego względu korzystanie z możliwości prowadzenia poszukiwań przy wykorzystaniu ogólnie dostępnej międzynarodowej bazy danych nabiera szczególnego znaczenia.

Liczba skradzionych dóbr kultury zgłoszonych do bazy Interpolu przez poszczególne kraje

